

Mussolinijev rop v Afriki izzval krizo na Angleškem

conservativci zahtevajo ustavevte bojkotne akcije proti Italiji, dočim pristajši Lige narodov pritiskajo na vladu, naj podvzame drastične korake proti fašistični državi. Italijanske čete zasedle Harar, drugo največje abesinsko mesto. Poveljnik abesinske armade na severni fronti kapituliral pred Italijani

10. maja. — Mussolini je proklamiral aneksijo Abesinije in kralja Viktorja razglasil za abesinskega cesarja. Italija bo jutri v novi zahtevala, da Liga narodov odloži abesinskega delegata "kajti neodvisne abesinske države ni več."

London, 9. maja. — Da je italijanska zmaga v Abesiniji pomnila na površje nove politične probleme v Angliji, je pokazal masni shod v veliki londonski dvorani, katerega se je udeležilo nad 10.000 oseb. Ti so razpravljali o razločitvi, vsebujočo povelje, da Anglija ne sme izvesti bojkotne akcije proti Italiji.

Stočasno so imeli konservativci shod v Chingfordu, na katerem je nastopil kot glavni govornik Winston Churchill. V svojem govoru je priporočal obsežne sankcije, ker ogrožajo obnem pa je napadel premiera Baldwin in člane njegove kabineta in jih obdolžil izdaje. "Skušal sem pridobiti stališče, ki so ga zavzeli v dvorin in člani njegove vlade dristiskem sporu, a je bilo neuspešno," je rekel Churchill.

Londonskega shoda so se udeležili pacifisti in člani Britanske Lige narodov, predvsem grupe, ki je preteklo leto zbrala deset milijonov podpisov na peticijo, ki je zahtevala, da mora Anglija podvzeti drastične akcije proti Italiji, naj bi ustavila Mussolinijevo vojsko v Afriki. Med drugim zahtevala zatvoritev Sueskega prekopu italijanskim ladjam, ki prevažale vojaštvo in muje v Abesinijo.

Znamenja velikoga razkola, prevladuje v Angliji, so očitali. Situacija je slična oni v januarju decembra, ko sta anglijski zunanji minister Hoare in francoski premier Laval sklopi mirovni načrt, na čigar glavi naj bi Italija dobila dve milijoni Abesinije pod pogojem, da ustavi sovražnost v Afriki. Opozicija, ki jo je izvedla ta načrt, je bila tako velika, da je moral Hoare izstopiti iz kabineta. Nekateri trdijo, da je italijanska zmaga v Afriki povzročila spor med člani abesinskega kabineta, ki lahkežultra v padcu vlade.

Velikemu shodu pacifistov je predsedoval lord Cecil, kot govorniki pa so nastopili "promotivni voditelji Britske unije za narodov. Ti so se trudili pridobiti javno mnenje za drastične korake proti Italiji. Argumentirali so, da nova francoska vlada, ki jo bodo formirali socialisti z Leon Blumom na čelu, podpirala Anglijo. Velika Britanija se zanaša na pomoč svojih zaveznikov, zlasti onih v južni Afriki, ki vidijo nevarnost italijanske ekspanzije v Afriki.

Zunanji minister Anthony Eden je danes odpotoval v Zenevo, kjer se bo na ponedeljek odprla sveta Lige narodov. Eden je bilo naznanjeno, da bo v Parizu C. R. Attlee, vodil anglijskih laboritorov, kjer bo sklical konferenco z Blumom in se bo bojkotne akcije proti Italiji.

9. maja. — Poročila v tisknem tisku se glase, da je italijanska armada (Daj na 3. strani.)

Domače vesti

Milwaške novice

Milwaukee. — Cyril Cerar iz W. Allisa je bil zadnje dni obsojen v plačilo \$50 kazni, ker se je s svojim avtom zaletel v policijski avtomobil in ga nekoliko poškodoval. — Iz starega kraja, Solčave v Savinjski dolini, je prišla vest, da je tamkaj umrl bivši Milwačan Sebastijan Osep v starosti 69 let. V Ameriki je živel 26 let in v stari kraj se je vrnil pred dvema letoma. — Zadnje dni je umrl Ernest E. Heim, koroški Nemec in znani pekovodja, čigar žena je bila koroška Slovenka. Star je bil 75 let. Heim je vodil slovenske pevske zbornice Zvon, Naprej in zadnje čase Planinsko rožo. — V bolnišnici sta Joe Certalič in Josephine Erchull s svojo triletno hčerko. — Dne 2. maja se je tu poročil znani čikaški slovenski pogrebni Jos. R. Zefran z Amelijo Sagadin.

Težko bolan

Warren, O. — Joseph Jež, tajnik društva 321 SNPJ, je bil pred nekaj dnevi naglo odpeljan v bolnišnico, kjer se je moral podvreči težki operaciji. Za enkrat še niso obiski dovoljeni. Člani mu žele hitrega okrevanja.

Smrt dečka

Bentleyville, Pa. — Tu je umrl Frank Kovač, star 17 let in rojen v Ameriki. Bil je član mladinskega oddelka pri društvu 240 SNPJ.

Iz Clevelanda

Cleveland. — Operaciji je podlegel Andrej Furlan, samec, star 46 let in doma iz Franičev pri Reki v Istri. V Ameriki je bil 23 let. — Dalje je v bolnišnici umrla Mary Gliha, roj. Miklič, stara 48 let in doma z Brega pri St. Vidu, Zatična na Dolenjskem. V Ameriki je bila 23 let in tu zapuša moža, sina in dve hčeri, brata v Harwicku, Pa. in drugega brata v Pueblo, Colo. — Jos. A. Sisković in Fr. Sisković sta bila zadnje dni obveščena o smrti junega bratranca Jos. Skerjancja v sanatoriju Maybury v Northvillu, Mich. Star je bil 37 let in doma iz Artivize pri Matertiji na Primorskem, kjer zapuša starša, brata in dve sestri.

Trije vojaški letalci ubiti na Poljskem

Varšava, 9. maja. — Pri manevrih poljske letalske mornarice so večerj v zraku trčili trije aeroplani in padli na tla. Trije letalci so bili ubiti. Nesreča se je zgodila v Poznanju.

Slika kaže velike demonstracije španskih levčarjev v Madridu, ki so sledile resignaciji konservativnega predsednika Zamore.

Proces proti mučiteljem napol končan

Država zaključi danes svojo evidenco

Bartow, Fla., 9. maja. — Sodna obravnava proti sedmim bivšim policajem iz Tampe, ki so obtoženi ugrabljenja in mučenja treh organizatorjev brezposelnih delavcev v zadnjem novembru in uboja enega izmed teh svojih žrtev, se je ob koncu tega tedna privlekla do polovice svojega težavnega pota. Obravnava traja že mesec dni.

Glavni državni tožilec Rex Farrior je danes naznanil, da državna evidenca proti obtoženem bo zaključena 11. maja, nakar dobi zagovornišvo besedo. Razume se, da je Pat Whitaker, glavni branitelj obtoženih policajev, pripravil dolgo vrsto prič in legalnih trikov, s katerimi bo poskusil na vse načine izmotati obtožence iz mreže krivde z namenom, da uidejo zasluženi kazni.

Tehnična vprašanja, ki se sučejo okoli izjav več državnih prič, so ta teden požrli največ časa in sodnik Dewell, kateri predseduje obravnavi, je bil zelo zaposlen z mnogimi odloki glede teh vprašanj. V enem slučaju je sodnik odklonil odlok in sporu zadeva je bila predložena državnemu vrhovnemu sodišču.

ADF v novi krizi zaradi jeklarjev

Green in Lewis sta se spet udarila

Washington, D. C., 9. maja. — William Green je večerj v imenu eksekutivne Ameriške delavske federacije naznanil uniji jeklarskih delavcev, katere zboruje v Canonsburgu, Pa., da prihajajoča kampanja za organiziranje jeklarskih delavcev se bo vršila v območju ADF in strogo na podlagi principa poklicnega unonizma. Delavci v jeklarski industriji morajo biti organizirani v treh ali štirih unijah, vsekako kot masinisti, strojevodje, elektriki in splošni pomagači.

John L. Lewis, predsednik rudarske unije UMW in vodja Odbora za industrijsko organizacijo, je takoj brzojavil delegatom unije jeklarskih delavcev (Amalgamated Association of Iron, Steel & Tin Workers):

"Načrt, katerega vam je sporočil Green, je nezadosten, nepraktičen in splošno v razpoloženju ponižujoče obupnosti. Program izvršnega odbora ADF je tak, da ga baroni jekla lahko z veseljem pozdravijo."

Lewisov industrijski odbor je ponudil jeklarski uniji pol milijona dolarjev za organizatorično kampanjo pod pogojem, da je kampanja v področju tega odbora, kar pomeni, da morajo biti

DELAV. FEDERACIJE ZA INDUSTRIJSKI UNIONIZEM

Delo Odbora za industrijsko organizacijo podprli dve federaciji

V ALABAMI IN PENNI

Uniontown, Pa. — (UNS) — Konvencija Pennsilvanske delavske federacije je storila važen korak, ko je instruirala delegate za prihodnjo konvencijo Ameriške delavske federacije, da glasujejo za "podelitev industrijskih čarterjev delavcem v glavnih industrijah z masno produkcijo."

Resolucijo je predložila delegacija Amalgamated Clothing Workers unije iz Allentowna. Več sličnih resolucij je prišlo tudi od več drugih unij.

Druga zmaga industrijskega bloka je bila, ko je konvencija podprla Radio Workers unijo v njenem prizadevanju, da dobi industrijski čarter od eksekutivne ADF. Resolucija pravi, da z odklanjanjem industrijskega čarterja tej uniji eksekutiva ADF "drži tisoče delavcev izven federacije, čeprav bi bili radi del glavne struge organiziranega delavstva." Resolucijo je pobijal organizator ADF Lewis J. Hines, ki je to unijo obtožil — dualizma. Vigorozno mu je odgovarjal John Brophy, direktor odbora za industrijsko organizacijo.

Konvencija je tudi soglasno sprejela resolucijo, v kateri objublja jeklarski uniji vso podporo v slučaju, da prične splošno organizatorično kampanjo, na kar jo tudi urgira. Konvencija federacije je poslala na konvencijo jeklarske unije v Canonsburg tudi deputacijo.

Florence, Ala. — (UNS) — Alabamska delavska federacija je na svoji konvenciji pozvala Ameriško delavsko federacijo na vigorozno akcijo za organiziranje delavcev v masnih industrijah, in sicer v industrijskih unijah. ADF tudi urgira, naj podvzame akcijo, da bo vsak član pridružen unij plačeval pet odstotkov asesmenta v splošni organizatorični sklad in za vzgojno delo.

Vse to so sadi agitačijskega in izobraževalnega dela Odbora za industrijsko organiziranje, katerega je eksekutiva ADF zadnje jesen obsodila in mu ukazala, da se mora razpustiti. Odbor je že ustvaril širok sentiment za industrijski unionizem. Med organiziranjem delavstvom se ta sentiment širi ko prerijski požar in izgleda, da bo stari gardi na prihodnji konvenciji ADF slaba predla.

jeklarski delavci organizirani v eni sami industrijski uniji.

Federalized Pictures.

Hitler predlaga nov ekonomski načrt

Naciji sestavljajo odgovor na angleška vprašanja

Berlin, 9. maja. — Diktator Hitler, ki je 31. marca predložil svoj mirovni načrt predstavnikom vesele, ki so razpravljali glede akcije proti naciji Nemčiji, ko je ta raztrgala lokarnsko pogodbo z vojaško okupacijo Porenja, bo v kratkem objavil svoj odgovor na vprašanja, ki mu jih je stavila angleška vlada.

Hitler hoče, da se angleško-nemški razgovori vršijo v Berlinu in pozval bo Halifaxa, lorda kraljevskega pečata, v glavno mesto Nemčije in osebno konferiral z njim. Pozneje namerava predložiti svoj "ekonomski mirovni načrt" lokarnskim državam (Francija, Anglija, Italija in Belgija), da jih pridobi za sklicanje splošne konference, na kateri naj bi razpravljali o njegovih političnih in ekonomskih predlogih.

(Hitler je v svoji izjavi 31. marca poudaril, da je pripravljen skleniti zaščitne pakete s sosedi Nemčije. Dalje je predlagal ustanovitev mednarodne komisije, ki naj bi nadzorovala Porenje v dobi trimesečnega "premierja", ko se bodo vršila pogajanja, zaeno pa je zagotovil vesele, da ne bo povečal oborožene sile v Porenju, če bo stala Francija in Belgija dal silično garancijo.)

Dejstvo, da je zunanje ministrstvo izročilo angleška vprašanja voditeljem nacije v vrho študije, kaže, da vlada posveča zadevi veliko pozornost. Nacijski voditelji pod vodstvom Rudolfa Hessa, Hitlerjevega zaupnika, so se sedaj zbrali v Monakovu na konferenci, da sestavijo odgovor.

Zunanji minister je izjavil, da so vprašanja komplicirana in da bo proučevanje vzelo dolgo časa. Nemčija ne bo mogla dati odgovora, dokler se ne sestanejo predstavniki lokarnskih držav na svoji seji v Zenevi. Hitlerjevi zaupniki naglašajo, da so lokarnske države pokazale, da ne razumejo veličine in dalekosežnosti Hitlerjevega mirovnega načrta, obenem pa izražajo upanje, da se bodo na berlinski konferenci med Hitlerjem in Halifaxom razčistili pojmi.

Nacijski uradniki so naznanili, da se bo Nemčija vrnila v Ligo narodov le, če bo dobila garancijo, da bo ženevska ustanova temeljito reorganizirana in priznala enakopravnost Nemčije.

Krvava bitka med policijo in stavkarji na Grihem

Atene 9. maja. — Petdeset oseb je bilo ranjenih pri večerjnjem spopadu med policijo in tobačnimi delavci, ki stavkajo v Solunu. Policija je hotela ustaviti pohod stavkarjev. Okrog 40.000 delavcev je v stavki že teden dni.

Hindenburg, nemški zrakoplov, danes zapusti Ameriko

Lakehurst, N. J., 10. maja. — Novi nemški cepelin Hindenburg je večerj jutraj prvič priplul v Združene države. Plovba je trajala okrog 60 ur. Zrakoplov se jutri, 11. maja, vrne v Nemčijo.

Kongres dovolil 488 milijonov za ceste

Washington, D. C., 9. maja. — Senat je večerj odobril program za gradnjo cest in 488 milijonov dolarjev iz federalne blagajne za ta namen. Nižja zbornica ga je že sprejela. Program se začne izvajati v fiskalnem letu 1938.

VELIKA FINANČNA PANIKA ZA JELA FRANCIO

Vlada pozvana, naj ustavi naval na zlato

FRANCOSKI FRANK V NEVARNOSTI

Pariz, 9. maja. — Francoska socialistična stranka in njeni zavezniki so proti nasilju in za oživitve poslovnih in drugih aktivnosti. Tako je izjavil Leon Blum, vodja socialistov, ki bo najbrž postal premier, ko bodo levčarji prevzeli vladu, po razgovoru s sedanjim ministrskim predsednikom Sarrautom.

To izjavo smatrajo za dokaz kritične finančne situacije v Franciji. Sarraut, ki je Blumu orisal nevarnost, ki preti pariški borzi in državnim banki v zvezi zmagi radikalne ljudske fronte pri parlamentarnih volitvah, je po razgovoru s socialističnim voditeljem rekel, da je zadovoljen z njegovo (Blumovo) izjavo.

Pariz, 9. maja. — Po objavi komunističnega programa, ki določa težko obdavčenje bogatinov, je nastala velika panika na pariški borzi in se razvila po vsej deželi. Finančni interesi silno kriče in pozivajo Sarrautovo vladu, naj ustavi naval na zlato in reši frank, čigar zlati standard je v nevarnosti. Akcija je potrebna sedaj, ko še ni na krmilu socialistična vlada, ki je dobila večino sedežev v državnih zbornici pri zadnjih parlamentarnih volitvah.

Državna banka in druge po deželi ne bodo moge dolgo vzdržati navala vlagateljev na zlato, katerega pošiljajo v inozemstvo. Zaloga zlata v državni banki znaša \$4,500,000,000, a bo v nekaj dneh izčrpana, če ne bo vlada odredila drastične akcije, pravijo finančni eksperti. Zadnji terek je vlada naznanila, da ne bo uveljavila posebnih finančnih ukrepov, temveč vso stvar prepuštila novemu režimu, ki pride na krmilo 1. junija.

V četrtek so se člani Sarrautovega kabineta ponovno sestali na svoji seji, toda sklenili niso ničesar, dasi je Marcel Regnier, finančni minister, priporočal, naj vlada nekaj stori za obrambo franka.

Ljudska fronta (socialisti, komunisti in socialni radikalci) je tudi vznemirjena, ker ne bo biti odgovorna za padec franka sedaj, ko še ni formirala vlade. Tu domnevajo, da bo fronta vzela vso stvar v svoje roke in izsilila akcijo Sarrautove vlade, če ne bo ta hotela ničesar storiti, da se prepreči beg zlata iz Francije.

Glasiio socialistične stranke "Populaire" je naslovilo ostro svarilo vladi. "Ako predstavniki deničarskih strank, fašisti in bakirji, mislijo, da bodo s svojimi manevri zanetili razkol v naših vrstah, se motijo," piše list. "Oni ne morejo in ne bodo ustrahovali strank, katerim ljudstvo zaupa in jim je poverilo vladu pri zadnjih volitvah."

Ako se ne bo finančna panika polegla, kar je dvomljivo, se bo morda premier Sarraut posvetoval z novimi člani državne zbornice in jih skušal pridobiti za odobritev drastičnih finančnih ukrepov.

Konec diktature prihaja v Litvinski

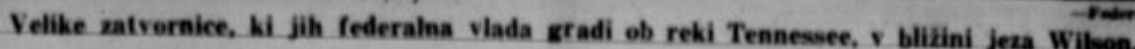
Kovno, Litva, 9. maja. — Litvinska nacionalistična vlada, ki vrši diktaturo že 10 let, je razpisala parlamentarne volitve za 9. in 10. junija. Izvoljenih bo 49 poslancev, eden na vsakih 50,000 prebivalcev.

Kurioznosti

138

S tem aparatom je učenjak ugotovil, da oko petkrat premakne, ko prebere eno vrstico v časopisu, da ostane nepremično, kadar čita v knjigi. Zanimivo je tudi, da se oko pri branju nikoli ne zadrži na eni vrstici, ampak se vedno premika. Če nagneš glavo na stran.

Vesti iz Jugoslavije

(Izvirna poročila iz Ljubljane.)

POKOLJU V GRADU KERŠTINCU PRI SAMOBORU

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Priskavali so nam poročila iz Ljubljane, da je v samoborski in okolici mir.

Vsi stroški doslej znašajo blizu pol milijona. Položenih je bilo doslej skupno 2488 metrov cevi, postavljenih 14 hidrantov in 14 izlivk. Rezervar obstoji iz vseh predelov, vsak ima 75 kub. metrov prostornine. Rezervar je z električnim tokom z avtomatičnimi stikali zvezan z elektromotorjem v črpalnici.

Vodovod je bil otvoren 17. aprila ob izviru Obrha. Slavnosti se je udeležilo mnogo ljudi.

Osumljena, da sta zastupila mater oz. tačo

Mariborski veliki senat je razpravljal o skrivnostni smrti preučiteljice, 72 letne Franciške Senčarjeve iz Galuška pri Ptuj. Dne 5. februarja ponoči je nenadoma umrla. Po pogrebu so začeli po vasi govoriti, da je bila starka zastupljena in da imata umor na vesti njen rodni sin, 36 letni posestnik Vinko Senčar in njegova žena Marija. Orožništvo je s sodiščem odredilo izkop trupa, v Ljubljani pa so preiskali pokojnično drobovje ter našli sledove arzena iz mušnice. Nato sta bila Senčar in žena aretirana.

Preiskava je dognala, da si je stara Senčarjeva izgovorila precejšen preužit in da sta se zaradi tega s sinom in snaho vedno prepirala. Januarja pa sta se nenadoma sprijaznila s starko, 5. februarja pa je nenadoma umrla. Priče so izpovedale, da je bila starka še popoldne popolnoma zdrava, da pa je po večerji začela bruhati in je v silnih krčih umrla. Pokojnica je že večkrat poprej želela, da jo včasih po hrani boli želodec in da bruha. Znano je tudi, da je januarja bila na sinovo povabilo nekoliko vino in ji je postalo po njem slabo. Zaradi vsega tega je starka pogosto tožila znankam, da se bo v pol ure sklicala.

Oba obtožena pa sta vsako krivdo tajila v preiskavi in zdaj na razpravi. Ker direktnih dokazov ni, je sodišče oba obtožena opustilo.

Fantovski pretepi so zlasti v naših vinorodnih krajih zelo pogosti. Zdar poročajo spet iz Ptuj, o hudem pokolju, ki se je dogdil v nedeljo 19. aprila. V Krčevini pri Vurbergu so se zbrali v nekem vinotoču fantje iz Hajdine, Brega in Hojdoš, ki pa so se vinjeni kmalu začeli prepirati zaradi nekaj deket, stopili so iz vinotoča ter se stekli. Oborožili so se s koli in grabljami in vseprek mahali drug po drugem kar na slepo. Kmalu se je zgrudil ves v krvi 25 letni vinčarjev sin Franc Krepek iz Krčevine in po nekaj minutah umrl. Njegov brat Alojz, ki je bil tudi ranjen na glavi, je tekel domov, a se je spotoma zgrudil in nezvesten obležal, drugi so se razbežali. Alojza Krepeka so prepeljali v bolnišnico, vendar pa je le malo upanja, da bi okrevljal. Orožniki so aretirali že okrog deset fantov, ki so po večini vsi potolčeni.

O umoru v Splitu, kjer je bil z nožem umorjen bivši četrtni Miroslav Kozjak, trdijo z gotovostjo, da gre prav tako kakor pri dogodkih v Kerštinu za maščevanje za ubitimi kmečkim poslanecem Brkljačcem. Umoril ga je gotovo kdo od radičevcev. Ni pa za morilec nikakega sledu, vendar je policija izvršila že več aretacij. Policijska uprava je razpisala tudi nagrado za onega, ki odkrije ali pomaga odkriti morilca.

Metličani so sanjali o vodovodu že pred davnimi leti in ob volitvah so kandidirali obljubljeni vodovodi. To je bila vaba vseh kandidatov, a to vabo so lovili glasove volilcev. Seveda so imeli vodovod samo na jeziku do volitev, potem pa so se odpeljali na Dunaj ali v Beograd ter lepo molčali in vlekli dnevnice. Avgusta 1934 pa je vendarle lahko sklenil občinski odbor, da začne z vodovodom in najame posojilo. Se tisti mesec so zapele lopate in začeli so iskati prostor za zajetje Obrha. Po 8 metrov dolgem rovu so nazadnje le odkrili skalnato votlino, pripravno za zajetje vode. Potem so začeli graditi rezervar na Veselici in polagati cevi. Jarke za cevi so kopali vsi zimo in je bilo delo zaradi trdega terena ponekod zelo težko. Lani spomladi so že lahko postavili pri zajetju zasilno črpalko in junija so preizkušali hidrante. Trajalo pa je še do letošnje zime in tega leta, da so bila vsa glavna dela končana. V centru so napeljavali vodovod v hiše, postavili več hidrantov in izlivk. S tem je bil zaključen prvi del vsega načrta. Drugi del načrta—napeljava vodovoda na periferijo—so hoteli izvesti kasneje, vendar so tudi pol tega drugega dela izvršili.

Metličani so sanjali o vodovodu že pred davnimi leti in ob volitvah so kandidirali obljubljeni vodovodi. To je bila vaba vseh kandidatov, a to vabo so lovili glasove volilcev. Seveda so imeli vodovod samo na jeziku do volitev, potem pa so se odpeljali na Dunaj ali v Beograd ter lepo molčali in vlekli dnevnice. Avgusta 1934 pa je vendarle lahko sklenil občinski odbor, da začne z vodovodom in najame posojilo. Se tisti mesec so zapele lopate in začeli so iskati prostor za zajetje Obrha. Po 8 metrov dolgem rovu so nazadnje le odkrili skalnato votlino, pripravno za zajetje vode. Potem so začeli graditi rezervar na Veselici in polagati cevi. Jarke za cevi so kopali vsi zimo in je bilo delo zaradi trdega terena ponekod zelo težko. Lani spomladi so že lahko postavili pri zajetju zasilno črpalko in junija so preizkušali hidrante. Trajalo pa je še do letošnje zime in tega leta, da so bila vsa glavna dela končana. V centru so napeljavali vodovod v hiše, postavili več hidrantov in izlivk. S tem je bil zaključen prvi del vsega načrta. Drugi del načrta—napeljava vodovoda na periferijo—so hoteli izvesti kasneje, vendar so tudi pol tega drugega dela izvršili.

Metličani so sanjali o vodovodu že pred davnimi leti in ob volitvah so kandidirali obljubljeni vodovodi. To je bila vaba vseh kandidatov, a to vabo so lovili glasove volilcev. Seveda so imeli vodovod samo na jeziku do volitev, potem pa so se odpeljali na Dunaj ali v Beograd ter lepo molčali in vlekli dnevnice. Avgusta 1934 pa je vendarle lahko sklenil občinski odbor, da začne z vodovodom in najame posojilo. Se tisti mesec so zapele lopate in začeli so iskati prostor za zajetje Obrha. Po 8 metrov dolgem rovu so nazadnje le odkrili skalnato votlino, pripravno za zajetje vode. Potem so začeli graditi rezervar na Veselici in polagati cevi. Jarke za cevi so kopali vsi zimo in je bilo delo zaradi trdega terena ponekod zelo težko. Lani spomladi so že lahko postavili pri zajetju zasilno črpalko in junija so preizkušali hidrante. Trajalo pa je še do letošnje zime in tega leta, da so bila vsa glavna dela končana. V centru so napeljavali vodovod v hiše, postavili več hidrantov in izlivk. S tem je bil zaključen prvi del vsega načrta. Drugi del načrta—napeljava vodovoda na periferijo—so hoteli izvesti kasneje, vendar so tudi pol tega drugega dela izvršili.

Metličani so sanjali o vodovodu že pred davnimi leti in ob volitvah so kandidirali obljubljeni vodovodi. To je bila vaba vseh kandidatov, a to vabo so lovili glasove volilcev. Seveda so imeli vodovod samo na jeziku do volitev, potem pa so se odpeljali na Dunaj ali v Beograd ter lepo molčali in vlekli dnevnice. Avgusta 1934 pa je vendarle lahko sklenil občinski odbor, da začne z vodovodom in najame posojilo. Se tisti mesec so zapele lopate in začeli so iskati prostor za zajetje Obrha. Po 8 metrov dolgem rovu so nazadnje le odkrili skalnato votlino, pripravno za zajetje vode. Potem so začeli graditi rezervar na Veselici in polagati cevi. Jarke za cevi so kopali vsi zimo in je bilo delo zaradi trdega terena ponekod zelo težko. Lani spomladi so že lahko postavili pri zajetju zasilno črpalko in junija so preizkušali hidrante. Trajalo pa je še do letošnje zime in tega leta, da so bila vsa glavna dela končana. V centru so napeljavali vodovod v hiše, postavili več hidrantov in izlivk. S tem je bil zaključen prvi del vsega načrta. Drugi del načrta—napeljava vodovoda na periferijo—so hoteli izvesti kasneje, vendar so tudi pol tega drugega dela izvršili.

Metličani so sanjali o vodovodu že pred davnimi leti in ob volitvah so kandidirali obljubljeni vodovodi. To je bila vaba vseh kandidatov, a to vabo so lovili glasove volilcev. Seveda so imeli vodovod samo na jeziku do volitev, potem pa so se odpeljali na Dunaj ali v Beograd ter lepo molčali in vlekli dnevnice. Avgusta 1934 pa je vendarle lahko sklenil občinski odbor, da začne z vodovodom in najame posojilo. Se tisti mesec so zapele lopate in začeli so iskati prostor za zajetje Obrha. Po 8 metrov dolgem rovu so nazadnje le odkrili skalnato votlino, pripravno za zajetje vode. Potem so začeli graditi rezervar na Veselici in polagati cevi. Jarke za cevi so kopali vsi zimo in je bilo delo zaradi trdega terena ponekod zelo težko. Lani spomladi so že lahko postavili pri zajetju zasilno črpalko in junija so preizkušali hidrante. Trajalo pa je še do letošnje zime in tega leta, da so bila vsa glavna dela končana. V centru so napeljavali vodovod v hiše, postavili več hidrantov in izlivk. S tem je bil zaključen prvi del vsega načrta. Drugi del načrta—napeljava vodovoda na periferijo—so hoteli izvesti kasneje, vendar so tudi pol tega drugega dela izvršili.

Metličani so sanjali o vodovodu že pred davnimi leti in ob volitvah so kandidirali obljubljeni vodovodi. To je bila vaba vseh kandidatov, a to vabo so lovili glasove volilcev. Seveda so imeli vodovod samo na jeziku do volitev, potem pa so se odpeljali na Dunaj ali v Beograd ter lepo molčali in vlekli dnevnice. Avgusta 1934 pa je vendarle lahko sklenil občinski odbor, da začne z vodovodom in najame posojilo. Se tisti mesec so zapele lopate in začeli so iskati prostor za zajetje Obrha. Po 8 metrov dolgem rovu so nazadnje le odkrili skalnato votlino, pripravno za zajetje vode. Potem so začeli graditi rezervar na Veselici in polagati cevi. Jarke za cevi so kopali vsi zimo in je bilo delo zaradi trdega terena ponekod zelo težko. Lani spomladi so že lahko postavili pri zajetju zasilno črpalko in junija so preizkušali hidrante. Trajalo pa je še do letošnje zime in tega leta, da so bila vsa glavna dela končana. V centru so napeljavali vodovod v hiše, postavili več hidrantov in izlivk. S tem je bil zaključen prvi del vsega načrta. Drugi del načrta—napeljava vodovoda na periferijo—so hoteli izvesti kasneje, vendar so tudi pol tega drugega dela izvršili.

Metličani so sanjali o vodovodu že pred davnimi leti in ob volitvah so kandidirali obljubljeni vodovodi. To je bila vaba vseh kandidatov, a to vabo so lovili glasove volilcev. Seveda so imeli vodovod samo na jeziku do volitev, potem pa so se odpeljali na Dunaj ali v Beograd ter lepo molčali in vlekli dnevnice. Avgusta 1934 pa je vendarle lahko sklenil občinski odbor, da začne z vodovodom in najame posojilo. Se tisti mesec so zapele lopate in začeli so iskati prostor za zajetje Obrha. Po 8 metrov dolgem rovu so nazadnje le odkrili skalnato votlino, pripravno za zajetje vode. Potem so začeli graditi rezervar na Veselici in polagati cevi. Jarke za cevi so kopali vsi zimo in je bilo delo zaradi trdega terena ponekod zelo težko. Lani spomladi so že lahko postavili pri zajetju zasilno črpalko in junija so preizkušali hidrante. Trajalo pa je še do letošnje zime in tega leta, da so bila vsa glavna dela končana. V centru so napeljavali vodovod v hiše, postavili več hidrantov in izlivk. S tem je bil zaključen prvi del vsega načrta. Drugi del načrta—napeljava vodovoda na periferijo—so hoteli izvesti kasneje, vendar so tudi pol tega drugega dela izvršili.

Metličani so sanjali o vodovodu že pred davnimi leti in ob volitvah so kandidirali obljubljeni vodovodi. To je bila vaba vseh kandidatov, a to vabo so lovili glasove volilcev. Seveda so imeli vodovod samo na jeziku do volitev, potem pa so se odpeljali na Dunaj ali v Beograd ter lepo molčali in vlekli dnevnice. Avgusta 1934 pa je vendarle lahko sklenil občinski odbor, da začne z vodovodom in najame posojilo. Se tisti mesec so zapele lopate in začeli so iskati prostor za zajetje Obrha. Po 8 metrov dolgem rovu so nazadnje le odkrili skalnato votlino, pripravno za zajetje vode. Potem so začeli graditi rezervar na Veselici in polagati cevi. Jarke za cevi so kopali vsi zimo in je bilo delo zaradi trdega terena ponekod zelo težko. Lani spomladi so že lahko postavili pri zajetju zasilno črpalko in junija so preizkušali hidrante. Trajalo pa je še do letošnje zime in tega leta, da so bila vsa glavna dela končana. V centru so napeljavali vodovod v hiše, postavili več hidrantov in izlivk. S tem je bil zaključen prvi del vsega načrta. Drugi del načrta—napeljava vodovoda na periferijo—so hoteli izvesti kasneje, vendar so tudi pol tega drugega dela izvršili.

Novi problemi z zmago v Franciji

Ali bo ljudska fronta držala skupaj in kos problemom?

Pariz. — Ljudska fronta — socialisti, komunisti in socialni radikali ali liberalci — je pri zadnjih francoskih volitvah sijajno zmagala. Njena večina v zbornici, nad 60 glasov, je reakciji že pognala strah v kosti. Ta strah se najbolj zrcali v begu zlata iz Francije. To sicer ni nič novega, ker zlato rado beži iz vsake dežele, kjer in kadarkoli reakcija začuti tresenje tal pod nogami. Vseeno ima na gospodarske razmere dežele to lahko velike posledice v smeri poslabšanja.

Francija, kakor vse kapitalistične države, se zadnja leta nahaja v veliki gospodarski krizi. To krizo je poostrevala tudi finančna politika vlade, ki je predvsem skrbela, da ohrani frank na stari valuti. V syrho balanciranja državnega proračuna in znižanja izdatkov je vlada lani izvedla večje redukcije med vsem vladnim uslužbencem. Delavski zaslužek je stalno nazadoval tudi v privatnih industrijah. Na drugi strani je v Franciji velika draginja, proti kateri je vlada sicer delala geste, toda ni storila ničesar za znižanje cen.

Te volitve so torej našle francosko delovno ljudstvo v veliki stiski. In v krizi se navadno ljudske množice obrnejo k stranki ali strankam, ki imajo vigorozen program in naslednje politiko bojevitosti. Ljudska fronta se v Franciji ponaša z obujom, toda bolj s slednjim kakor s prvim. Formirana je bila v znamenju boja proti naraščajočemu fašizmu, katerega je pri zadnjih volitvah tudi sijajno porazila. Toda če ga je, oziroma ga bo premagala, bo pokazala bodočnost.

Prava preizkušnja ljudske fronte se šele pričinja. Večino volilcev je pridobila na svojo stran prvič, ker se je vigorozno postavila v obrambo demokratičnih pravic, katere so fašisti prikriti in odprto obljubljali potepati. Drugič je večino pridobila na svojo stran, ker je masam obljubila nekakšen "new deal", razne reforme.

Fundamentalno vprašanje je, ali bo nova francoska vlada kos gospodarskim problemom? Odgovor na to vprašanje zavisi od tega, koliko daleč bodo socialni radikali (liberalci) pripravljali iti. Soditi po paktu vseh treh zmagovitih strank, ki je tvoril tudi volilni program ljudske fronte, je vprašanje na mestu. Pakt, sestojec iz več ali manj važnih reform, so diktirali liberalci in je v precejšnji meri podoben Rooseveltovim reformam. Socialisti in komunisti so ga sprejeli kot minimalni program iz razloga, da obvarujejo ljudsko fronto pred razsulom.

Najglavnejša točka tega pakta ali programa je podzavlje Francoske banke. To ne pomeni podzavljanja bankirstva v splošnem, marveč le centralne ali emisijske banke (nekaj takega kakor zahteva "father" Coughlin v Ameriki).

Druga važnejša reforma, katero so v tem paktu pristali liberalci, je "reformiranje" municijske in orožarske industrije, ki je največja industrija v Franciji in v veliki meri diktira zunanjo politiko vlade ter izvaja velik vpliv in kontrolo nad javnim mnenjem. Kot prvo stopnjo določa paktno vladno kontrolo nad to industrijo, kar se naj spremeni v stopnjevalno podzavljenje. O podzavljenju ali socializiranju drugih industrij pakt molči.

V ostalem je program kopica manjših reform, manjših namreč tudi za Francijo.

Vprašanje nastane, ali bo mogla nova levčarska vlada, v kateri bodo imeli glavno odgovornost socialisti kot največja stranka, s temi reformami ozdraviti ali reformirati francoski kapitalizem in masam priti do gospodarske izboljšanje? Če tega ne bo mogla storiti, kaj potem? Ali bodo socialisti in komunisti mogli pridobiti stranko socialnih radikalcev ali vsaj večino njenih poslancev za nadaljnje in bolj fundamentalne spremembe, to je za velik kos socializma? Tukaj je treba postaviti vrsto vprašanj.

Ljudska fronta je torej na pragu resne preizkušnje. In ne samo ljudska fronta, marveč vse francoske socialistične in komunistične gibanje, med katerimi je glavna razlika v tem, da komunisti trdno verujejo, da bo prehod iz kapitalizma v socializem prišel le skozi proletarsko diktaturo, socialisti pa še upajo ta prehod napraviti s parlamentarno akcijo, to je z demokratičnimi sredstvi.

Na drugi strani pa socialni radikali ali liberalci, stranka male buržoazije in malega biznesa, streme le za reformiranjem kapitalizma, ne pa za odpravo istega. In v novi vladi bodo oni imeli odločevalno besedo. Razvidno je, da bodo vsled tega imeli socialisti izredno težko stališče. Odgovornost bodo imeli veliko, toda socialističnega programa ne bodo mogli izvajati, ker bodo odvisni od liberalcev na eni in od komunistov na drugi strani.

V taki situaciji je mogoča edino reformistična vlada—program ljudske fronte tudi ne predvideva drugačne. Reformistična vlada je seveda lahko vigorozna ali pa šibka. Če bo nova francoska vlada šibka in ne bo mogla uspešno reševati krize, se bodo delavske mase obrnile od nje in krenile bodisi proti skrajni levi ali pa proti desni.

Na preizkušnji bo torej ves parlamentarni sistem ne samo v Franciji, marveč tudi na splošno. Na preizkušnji bo enako kakor je v Španiji, kjer so združeni v skupni fronti enaki elementi ko v Franciji.

liberalci, je "reformiranje" municijske in orožarske industrije, ki je največja industrija v Franciji in v veliki meri diktira zunanjo politiko vlade ter izvaja velik

Dolina meseca

ROMAN

Sopral JACK LONDON—Preložil Vladimir Levstik

Ali pa je bil katerikoli bolj šaljive volje: "Veš kaj, Saxon, ko že govoriva o računih, kaj meni, koliko sta vredni Hazel in Hattie. Pošte-no tržno ceno mislim!"

"Zakaj?"

"Vprašam te."

"Nu, reciva, kolikor si sam plačal za obe—tri sto dolarjev."

"Hm." Billy se je globoko zamislil. "Vredni sta dosti več, a naj bo toliko. In zdaj, da se vrneva k računom—kako bi bilo, če bi mi napi-sala ček za tri sto dolarjev?"

"Oh, ti razbojnik!"

"Le počasi. Ako ti dam ovsa in seno iz svo-jih zalog, ali mi ne daš čeka zanj? To pa sama veš, kako gledaš na to, da so tvoji računi do beliča v redu," jo je podražil. "Če si kolikšaj poslovna ženska, moraš vpisati kobili svojemu podjetju v breme. Jaz že sam ne vem, kdaj sem ju zadnjikrat rabil."

"A žrebička bosta tvoja," je oporekla. "Ra-zen tega ne zmorem, da bi redila v svojem pod-jetju plemenake kobile. Hazel in Hattie bo treba vsak čas izpreči—saj sta itak predobri za zelenjavni voz. Ti mi pa najdi drugi par, da bo stopil na njuno mesto. Za tisti par ti bom dala ček, a brez provizije."

"Naj bo," je odnehal Billy. "Hazel in Hattie se vrneva k meni, ti mi pa lahko plačaš najem-nino za čas, ko si ju rabila."

"Če me boš silil, ti zaračunam hrano," mu je zagrozila.

"In če mi zaračunaš hrano, ti jaz zaraču-nam obresti od denarja, ki sem ga vtaknil v to kolibo."

"Ne moreš," se je zasmejala Saxon. "Ta je skupna last."

Billy je krčevito zastokal, kakor da mu je kar sapo zaprl. "Nevarnost v solnčni pletež," je dejal. "Ugnala si me. A veš kaj, 'skupna last' je vendarle sladka beseda, mar ne? Skup-na last," je ponovil, kakor da bi se z jezikom užival. "In ko sva se poročila, je bil višek na-jinjih želja stalen zaslužek in nekaj plačanih, a tudi že na pol obrabljenih cap in kosov po-hištva. Da ni bilo tebe, ne bi bilo nič tega, kar zdaj imenujemo skupno last."

"Kak nesmisel! Kaj bi bila mogla doseči na svojo pest? Sam dobro veš, da si ti zaslužil ves denar, ki sva tukaj začela z njim. Plačeval si Gava, Jama, Čana, Čija, starega, Hughieja in gospo Paulovo, in—akratka, vse si samo ti na-pravil."

Nežno mu je potegnila z rokami po rame-nih in po trdnih nadlaktičnih mišicah.

"Tole je vse naredilo, Billy."

"Ej, vraga! Tvoja glava je vse naredila. Kaj bi mi bile koristile mišice, da ni bilo glave, ki jih je vodila? Nabijati stavkovkaze, prepetati stanovanke in naslanjati komolec na točilnico, to je bilo vse, kar so znale. Edina pametna reč, ki jo je moja glava kdaj napravila, je bilo to, da me je naglala k tebi. Bog mi je priča, Sax-on, ti si tista, ki si me storila človeka."

"Ej, vraga, Billy," ga je oponesla, kar ga je vselej neznansko zabavalo, "kje bi bila jaz, da me nisi ti vzel iz pralnice? Sama se nisem mo-gla rešiti. Bila sem dekle, nisem si mogla po-magati. Še danes bi bila tam, da ni bilo tebe. Gospa Mortimerjeva je imela pet tisoč dolar-jev, a jaz sem imela tebe."

"Ženska si seveda ne more tako pomagati kakor možki," je posplošnil Billy. "Veš, kako je bilo? Oba sva bila potrebna. Najino delo je bilo naloga za dva. Bila sva kakor dva konja, ki ju vprežeh v isti voz. Če bi bila ti sama vle-kla, bi bila morda še vedno v pralnici, jaz pa — če bi šlo po sreči, bi morda še danes ta dan vozaril in hodil zvečer za zabavo na kak po-ceni ples."

Frank Kroll:

Prevara in spozna-nje

(Nadaljevanje in konec.)

Komaj je to izpregovoril, je ona že veselo vzkliknila. Rekla je, da je pripravljena iti ne sa-mo v Detroit, temveč v vsak kraj, tudi v Afriko, če bi jo tam čakala primerna služba. John je bil zelo previden, dasi je vedel, kakšno žensko ima poleg sebe, in ji ni hotel jasno povedati; kaj jo čakal? Bal se je, da bi se morda premislila, ako bi izvede-la, kakšna služba jo čaka v ve-likem industrijskem mestu.

"Veš, Mary, ti nisi ustvarje-na za življenje na farmi ali za ženo kakega zavrtača, poleg ka-terelega bi se dolgočasila," ji je govoril. "Ti si za veliko mesto, kjer se najde različna družba, ki se rada zabava z lepimi de-kleti. Tebi se obeta udobno živ-ljenje, zaslužila boš dosti denar-ja in postala bogata, bogatim ljudem pa se vsi klanjajo. K te-bi bodo prihajali možki in ti no-sili denar. Kaj bi živevala na de-leli, kjer si petičnih ljudi? V ve-likem mestu je vse drugače. Tam boš uživala življenje kakor kakšna princeza. Ali ni to, kar

Saxon je stala pred očetom vseh madronjev-cev in gledala Hazel in Hattie, kako sta vlekli polni zelenjavni voz skozi leso. A v tem je opa-zila Billyja, ki je prihajal na dvorišče. S seboj je vodil rdečkasto kobilo, ki se je solnce zlatno odbijalo na njeni svilnati koži.

"Stiri leta ima, ognjevitja je in živahna, a hudo bna ni," je zapel njeno hvalo, ko se je u-stavil zraven Saxon. "Koža kakor baršun, usta kakor svilna, a vendar bi upehala najmočnejše-ga konja, ki je kdaj dirjal po tem svetu. Le po-glej te prsi in te nozdrvi! Ramona ji pravijo — to je špansko ime; njen oče je Morellito, mati pa prave Morganove reje."

"In jo hočejo prodati?" je zasikala Saxon in v nemi zamaknenosti sklenila roke.

"Saj zato sem jo pripeljal, da ti jo pokažem."

"A koliko neki zahtevajo zanj?" je bilo Sa-xonino drugo vprašanje, tako nemogoče se ji je zdelo, da bi moglo to čudo konjske popolno-sti kdaj postati njena last.

"Tebi nič mar," je kratko odvrnil Billy.

"Plača jo opekarna, ne zelenjavni ranč. Če ti je kaj do nje, je tvoja. Kaj meni?"

"Tako ti povem."

Saxon jo je poizkusila zajahati, a lepa žival je živčno odskočila.

"Počakaj, da jo privežem," je rekel Billy.

"Zenskimi krili ni vajena, to je vsa nesreča."

Saxon je trdno zgrabila za vajeti in grivo, postavila čevljev z ostrogo na peti v Billyjevo dlan, in Billy jo je zlahka vzdignil na sedlo.

"Ostrog je vajena," je Billy vjknil za njo.

"Špansko solo ima, zato je nikar prehitro ne ustavlja. Mirno ravnaj z njo in ji prigrovar-jaj. Plemenita žival je, da veš."

Saxon je pokimala, šinila skozi leso in po ce-sti nizdol, mahnila Klari Hastingsovi z roko, ko je zletela mimo vhoda v "Zavetje Trillium", in dirjala dalje po kanjonu ob Divji vodi na-vzgor.

Ko se je vrnila, je bila Ramona vsa pena-sta od nagle jeze. Saxon je zajahala okoli hi-še, mimo kurnikov in cvetočih jagodničnih vrst, in se pridružila Billyju na robu police, kjer je v senci sedel na svojem konju in kadil cigareto. Skozi presledek med drevjem sta skupaj gledala nizdol po travniku, ki ni bil več travnik. Z matematicno natančnostjo je bil razdeljen na kvadrate, štirikotnike in ozke gre-de, po katerih se je v ostro določenih odtokih menjavala mnogoterna barva zelenjavnega vrta. Gav Jam in Čan Či sta z močnimi slami-koma na glavah sadila zeleno čebulo. Stari Hughie je z motiko v roki tekal ob glav-ni vodni žili in odpiral stranske jarke, med tem ko je druge zapisal. Iz delavnice za sked-njem so udarci klavira naznanjali Saxon, da Carlsen povezuje zelenjavne zaboje z žico. Veseli sopran gospe Paulove se je oglašal v po-božni pesmi, ki se je ob spremljanju penjače razgledala med drevjem do njiju. Ostro lajanje je naznanjalo Possuma, ki je nekje še vedno vodil svojo histerično in brezupno vojno proti ververcam. Billy je globoko potegnil iz ciga-rete, puhnili dim in se spet zagledal na trav-nik. Saxon je po njegovem vedenju uganila, da ima skrbi. Izgledala je prosto roko in jo mehko položila čez njegovo, ki je ležala na se-delni pruški. Billy se je počasi ozrl na penasti gobec njene kobile, kakor da ga ne vidi; nato je ustavil pogled na Saxoninem obrazu.

"Ho!" je dejal nekam ogibljivo, kakor da bi se dramil. "Tisti Portugalec v San Leandru nama ne bi mogel ničesar pokazati, kar se tiče intenzivnega obdelovanja zemlje. Pogledj to vodo, ki se razteka na okoli! Veš, tako dobra se mi vidi časih, da bi se najrajši spravil na vse štiri in jo vso sam polokal."

(Dalje prihodnja.)

novi službi. Moškim je ugajala in to je bilo glavno. Sanjala je o bogastvu, o zlatu in dragoce-nostih ter lepih oblekah in želja se je delno uresničila. John je bil zadovoljen z novo služkinjo, ki mu je pomagala kopiciti boga-stvo, in tudi ona se ni kesala, ker mu je sledila v veliko industrijsko mesto.

"Butlegar" John je nosil velike vsote denarja v banko. Računal je, da lahko pridejo deževni dne-vi, na katere mora biti človek pripravljen. Denar je služila tudi

Mary, kajti takrat so bili v deže-li "dobri" časi. Avtomobilska in-dustrija je obratovala s polno paro in nihče ni mislil na polom, ki je prišel nekaj mesecev pozne-je.

Mary je bila nabrala že precej čedno vsotico denarja. Še nekaj časa bo vztrajala v službi, potem pa bo krenila na drugo pot in po-čela, kar jo bo veselilo. Ampak ona je delala račun brez krčmar-ja. Dosežen je bil vrhunec ame-riške prosperitete in temu je sle-dil padec, kakršnega je malokdo pričakoval.

Kar naenkrat so tovarne za-čele odpustiti delavce. Vrate brezposelnih so stalno naraščale in neplačani domovi so začeli pro-padati. Prišla je finančna pani-ka, krah na newyorški borzi, banke so pokale in ljudje so iz-gubili svoje prihranke. Depresi-ja je udarila tudi "butlegarsko" obrt, kajti gostov je bilo čim da-lje manj. John je mislil, da je to le začasen zastoj in istih misli je bila tudi Mary, toda oba sta se motila. Depresija se je šele začela in kmalu je objela vso A-meriko in se raztegnila na ves svet.

Kriza je oplazila vse sloje, najbolj pa delavce. Pred milo-škinskimi uradi so že stale kruš-ne linije, v katerih so se lačni gnetli in prepirali, kajti vsak je hotel biti prvi na vrsti, da dobi kosček kruha.

John je bil že odlovil tri de-kline in odbral je le Mary. "Obrt" je propadala, ker ni bilo gostov, prišlo pa je še hujše. Banka, v kateri je imel lepe ti-sočake, je zaprla vrata in tudi Mary je izgubila vse. To je bil hud udarec za njo in v obupu je še mislila na samomor. Ko se je potožila Johnu, ji on ni mogel dati tolažbe. Denar, ki sta ga nosila v banko, je bil izgubljen.

Čez nekaj tednov sta bila že v taki stiski, da sta se zatekla k mestni upravi in tam prosila pomoči. Ta jim je dala toliko, da nista od gladi umrli. Tako sta se znašla med armado brezposel-nih. Jezila sta se, ker sta nosila denar v banko, toda zvonjenje po toči ne pomaga. Lastnik poslop-ja, v katerem je imel John "go-stilno", ju je že prej izgnal in tako sta bila oba na cesti. Mo-ra la sta iti vsak po svoji poti — John se je pridružil krušni liniji, Mary pa je odpotovala v bližnje mesto Monroe, kjer je imela pri-jateljico, ki je tudi služila pri nekem "butlegarju". Ta se je za-vzela za njo in ji preskrbel služ-bo pri "butlegarju", ki je bila slična oni v Detroitu.

Nekega dne so možje postave navallili na bežnice, v katerih so prodajali prepovedane pijače. O-glasili so se tudi pri "butlegar-ju", pri katerem je bila Mary u-poslena. Njega, Mary in nekaj drugih žensk so aretirali in od-vedli v zapor. Naslednji dan se je vršila obravnava. "Butlegar" je bil obsojen na devetdeset dni za-pora ali plačitev denarne kazni \$300. Izvolil si je slednje, da mu ni bilo treba sedeti v ječi. Zenske je sodnik obsodil na deset dni za-pora vsako ali plačitev \$25. Ma-ry in neka druga ženska sta pla-čali, druge pa so morale v zapor.

Mesec dni po tistem policijs-akem navalu je Mary ugotovila, da si je nakopala nalezljivo bole-zen. Ustrašila se je in takoj od-hitela k zdravniku. Ta jo je pre-iskal in ji odločno povedal, da jo bo zdravil le, ako se bo popol-noma podvrgla njegovim navo-dilom, zaenaj pa jo je posvaril pred resnimi posledicami, če bo vztrajala na svoji poti. Zdravni-kove besede so učinkovale in Mary je obljubila, da se bo po-boljšala. Tako je nastopil prvi trenutek v njenem življenju, da se je začela resnično kesati. Spo-znala je, da je sama kriva vsega in da mora tudi sama prevzeti odgovornost.

V tistih skrbipolnih dneh je mnogo mislila na svojo pretek-lost in se pričela zavediti, kako

globoko je že zabredla v močvir-je. Spomnila se je na svoja ra-dosti polna otroška leta, na svo-je starše in moža, od katerega se je ločila. Sklenila je usmeriti svoje življenje v nove struge, kreniti na pravo pot, da se izo-gne preteči propasti.

Zdravnik jo je po nekaj ted-nih res izlečil in ji svetoval, naj si poišče pošteno delo. Ona se je potrudila in ga tudi dobila pri neki kompaniji, ki je obratovala več papirnic. Tako je prišla med skupino poštenih delavcev in de-lavk in začela živeti novo življe-nje. To ni bila prevara kakor prej, kajti, ko je pričakovala, da se bo z lahkoto priklopala do boga-stva. K temeljiti spreobrnitvi je pomagalo tudi to, ker se je bila seznanila z nekim mladim ita-lijanskim delavcem, v katerega se je bila v nekaj tednih resnično zaljubila. Mary se je tudi njemu dopadla, dasi mu ni prikrivala zablad iz svojega razčrnanega življenja.

Tako sta nekega dne odločila, da spadata drug drugemu. Teden dni pozneje sta že stala pred sodnikom, ki ju je postavno zve-zal, nakar sta odšla na nov dom kot srečen zakonski par. Tako je Mary končno stopila na pravo pot in zdelo se ji je, da je pre-teklost izginila, kakor da je ni-koli ni bilo. Bila je vesela, ker se je predramila, ko ji je preti-lo najhujše, da se je še pravoča-sno izvele iz močvirja in po-stavila podlago za novo življen-je.

George Milburn:

PAST

Ta črtica iz oklahomskega življenja ni smela iziti v Milburnovi zbirki "Oklahoma Town". Preve-dena je po nemškem prevodu.

"Gospodarska prodajalna" je prodajala bonbone v vseh drž-avah znane firme. Nekoč je poslala ta firma Docu Bascom-bu velik hladilnik, v katerem naj razstavlja njene izdelke. Bila je to lepa omara s šipami na vseh štirih straneh, zgoraj pa, kjer je bila hladilna naprava, so bila zrcala.

Ko je prišla ta hladilna oma-ra v hišo, je bil Doc Bascombe tako zelo ponosen, da jo je po-stavil v sredo svoje trgovine. Vanjo je položil pralineje fir-me, pa tudi svoje lastne pri-grizke in posladke.

Neki petek popoldne je kupil doktor Boyd funt bonbonov in rekel: "Čedna omara za slaščice, Doc. Koliko ste pa dali za njo?"

"Niti centa," je odgovoril Doc Bascombe. "Dobil sem jo za nameček k naročilu od fir-me same. Pa mi dela same pr-glavice. Sredi prodajalne stoji in smrkavi, ki se po kinu oglašajo tu, mi krajejo slaščice iz nje. Tako se mi zdi, da jo bom moral drugam postaviti, in sicer tako, da nihče ne bo mogel do vrat, ne da bi stopil za pult."

Pozno zvečer je prišel častiti Sweasy, baptistovski pridigar, po svojo medicino. Častiti Swea-sy je že nekaj časa užival neko krepčilno sredstvo. Vsak petek zvečer je prišel v trgovino, da se je preskrbel z novo zalogo. Doc Bascombe je bil baptist, in častiti Sweasy je vse kupoval pri njem.

Ko je častiti Sweasy stopil v trgovino, je bil Doc Bascombe sam. Imel je nočno službo. Bill Hartshorn, provizor, je bil že odšel domov. Doc Bascombe je šel v drugo sobo po medicino za pridigarja.

Čez nekaj trenutkov se je vr-nil in dejal: "Zelo žal mi je, brat Sweasy, medicina nam je pošla. Samo minuto še potrpi-te, pohitel bom k 'Beli sovi' in vam prinesel steklenico medicine." "Bela sova" je bila druga drogerija v mestu.

"Nikar, nikar! Kaj bi se trudili, brat Bascombe? Saj grem lahko sam ponjo," je od-govoril prečastiti Sweasy.

"Samo minuto, pa bom nazaj. Samo popazite malo na robo, dokler se ne vrnem, brat Swea-sy. Sam sem nocoj v službi."

Doc Bascombe je pohitel čez Rotovski trg k apoteki "pri be-li sovi" po medicino za pridigar-ja. V nekaj minutah je bil že nazaj.

"Ni bilo nikogar v trgovino?" je vprašal?

"Nikogar, brat Bascombe, ni-kogar. — Prav lepa hvala za

Slika kaže odprtine jezca Boulder, skozi katere gre 30,000 ga nov vode v sekundi.

vašo prijaznost. Bog vas bla-goslovi, brat."

Naslednji popoldan je doktor Boyd znova kupil nekaj slaščic. Rekel je: "No, Doc, omare še niste nikamor prestavili. Kaj fantiči nič več ne krajejo bon-bonov?"

"Se, se, toda omara bo stala nekaj časa še na svojem mestu. Po tistem, ko sem včeraj govoril z vami, sva Bill Hashorn in jaz naredila nekaj, kar bo ne-mara ustavilo početje teh zmi-kavtov. Bonbone, ki leže naj-bliže pri vratih, sva napolnila s krotinovim oljem. Saj veste, kako učinkuje krotonovo olje. Kdor bo te bonbone ukradel, bo moral leteti na tisti tihi pro-storček, še preden bo začutil njih okus v ustih."

NAROČITE SI DNEVNIK PROSVETO

Po sklepu 19. redne konvencije se lahko naroči na list Prosveta v šteje eden; dva, tri, štiri ali pet članov in eno družino k eni naročnini. Prosveta stane za vse enako, za člani ali nečlane \$6.00 za eno leto in \$1.00 za vsak dodatni mesec. Ker pa člani še plačajo pri assessmentu \$1.20 za tednik, se jim to šteje k naročnini. Torej sedaj ni varstva, reči, da je list predrag za S. N. P. J. List Prosveta je naša lastnina in gotovo je v vsaki družini, ki bi rad čital list vsak dan. Cena lista Prosveta je:

Za Zdrav. države in Kanado \$6.00	Za Ciceo in Chicago je.....
1 tednik in..... 4.00	1 tednik in.....
2 tednika in..... 3.00	2 tednika in.....
3 tednike in..... 2.40	3 tednike in.....
4 tednike in..... 1.20	4 tednike in.....
5 tednikov in..... nič	5 tednikov in.....
Za Evropo je..... \$9.00	

Izpolnite spodnji kupon, priložite potrebno vsoto denarja ali Order v pisnu in si naročite Prosveto, list, ki je naša lastnina.

Pojasnilo:—Vselej kakor hitro kateri teh članov preneha biti član ali če se preseli proč od družine in bo zahteval sam svoj list tednik, moral tisti član iz dotične družine, ki je tako skupno naročen na Prosveto, to takoj naznaniti upravništvu lista, in obenem doplačati do vsote lista Prosveta. Ako tega ne stori, tedaj mora upravništvo list datum za to vsoto naročniku.

PROSVETA, SNPJ, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Priloženo pošiljam naročnino za list Prosveto vsote \$.....

1) Ime.....Čl. družba M.....

Naziv.....

Ustavite tednik in ga pripilite k moji naročnini od sledečih članov družine:

2) .....Čl. družba M.....

3) .....Čl. družba M.....

4) .....Čl. družba M.....

5) .....Čl. družba M.....

Mesto.....Država.....

Nov naročnik.....Star naročnik.....

TISKARNA S.N.P.J.

OPREJEMA VSA

v tiskarsko obrt spadajoča dela

Tiska vabila za veselice in shode, vaitnice, časopise, knjige, koledarje, letake itd. v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem, nemškem, angleškem jeziku in drugo.

VOĐSTVO TISKARNE APELIRA NA ČLANSTVO S.N.P.J., DA TISKOVINE NAROČA V SVOJI TISKARNI

Vse pojasnila daje vodstvo tiskarne. Cene smernice, enakele dele prve vrste

Pišite po informacije na naslov:

S.N.P.J. PRINTERY

2657-59 SO. LAWNDALE AVENUE

Telefon Rockwell 4904

CHICAGO, ILL.

Član se mora na listu dati vse potrebne podatke